

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 37/2019-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Andreou Slezákovou, AK JUDr. Andrea Slezáková s. r. o., Robotnícka 10, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 5 P 78/2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 P 78/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu 10. marca 2017 domáhal zníženia výživného na svoje maloleté deti. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd *„umelo a nehospodárne predlžuje predmetné súdne konanie, vždy na každom ďalšom pojednávaní sa rozhodne vykonávať nové a nové dôkazy, vykonáva také dôkazy, ktoré priamo nesúvisia s predmetom veci...“*. Sťažovateľ tiež poukazuje na neprimeranú dĺžku súdneho konania vo vzťahu k jeho predmetu a skutočnosť, že skúmané majetkové i osobné pomery sa *„opakovane zmenili na stranách všetkých účastníkov konania“*. Sťažovateľ uplatnil voči zákonnej sudkyni námietku zaujatosti a zároveň podal sťažnosť na postup súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorú predsedníčka okresného súdu vybavila 13. februára 2018 ako čiastočne dôvodnú.

3. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol o porušení jeho v záhlaví označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní, aby prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov a priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € a náhradu trov konania.

4. Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti požiadal predsedníčku okresného súdu o vyjadrenie k sťažnosti. V prípise sp. zn. Spr 818/2018 zo 14. decembra 2018 predsedníčka okresného súdu uviedla, že vec, ktorá je predmetom napadnutého konania, je *„z pohľadu rozsahu potrebného dokazovania náročnejšia, než sú iné prejednávané veci v tejto agende“*, a tiež poukázala okrem iného na to, že bolo potrebné rozhodnúť o uplatnenej námietke zaujatosti voči zákonnej sudkyni. Ďalej uviedla: *„V danej veci na pojednávaní konanom dňa 04.12.2018 došlo k uzatvoreniu rodičovskej dohody, ktorú súd schválil, pričom po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa zástupca matky, zástupca otca a tiež kolízny opatrovník vzdali práva podať*

odvolanie. Rozsudok bol stranám konania expedovaný dňa 12.12.2018.“ K vyjadreniu pripojila chronologický prehľad úkonov v napadnutom konaní vypracovaný zákonnou sudkyňou spolu s jej stanoviskom k sťažnosti.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil

žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 381/2018).

8. Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

9. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. „argumenty v sťažnosti sťažovateľky nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03).

10. Ústavný súd tiež poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prietáh v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd už vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 63/05). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými

prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru), sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 381/2018).

11. Ústavný súd preskúmal doterajší postup okresného súdu v napadnutom konaní a konštatuje, že prieťahy, ktoré v ňom vznikli, nie sú ani tak dôsledkom jeho nečinnosti, ale skôr neefektívneho postupu. Zároveň však prihliadal na všetky okolnosti konania okresného súdu, najmä dĺžku konania a na potrebu vykonať rozsiahlejšie dokazovanie v súvislosti s predmetom sporu, ktorým je zmena (zníženie) vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, ako i na skutočnosť, že v čase predbežného prerokovania sťažnosti ústavným súdom je vec meritórne rozhodnutá. Podľa názoru ústavného súdu charakter prieťahov v posudzovanej veci nedosiahol taký stupeň závažnosti, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“, a teda jednoznačne viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

13. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť bola odmietnutá, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o jeho ďalších návrhoch.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2019